

N:o 35.

Ank. till Riksd. kansli den 30 mars 1906, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882.

Genom en den 2 nästlidne februari aflåten proposition, n:o 64, hvilken blifvit af båda kamrarna till lagutskottet hänvisad, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att antaga följande

Lag

om ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882.

Härigenom förordnas, att §§ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 19, 20 och 21 i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 3.

Församlingarnas beslutanderätt i gemensamma ärenden utöfvas af kyrkofullmäktige, hvilka, på sätt nedan sägs, utses af församlingarnas vid kyrkostämman röstägande medlemmar samt äga att efter bästa förstånd och samvete fullgöra dem i denna egenskap tillhörande åligganden; kun-

nande de härvid icke bindas af andra beslut eller föreskrifter än gällande lagar och författningar.

§ 4.

I enhvar af stadens territoriella församlingar väljas bland församlingens vid kyrkostämman röstägande medlemmar fem kyrkofullmäktige. De utses för fyra kalenderår. Valen förrättas å kyrkostämman under november månad året näst före början af de år, för hvilka valen gälla. Afgår fullmäktig under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, anställes fyllnadsval; och bör den sålunda valde tjänstgöra under den tid, som för den afgångne återstått.

§ 5.

Kyrkofullmäktig kan ej den vara, som, jämlikt § 24 i kungl. förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd, ej kan vara ledamot af kyrkoråd.

§ 6.

Den, som blifvit vald till kyrkofullmäktig, skall härom skyndsamt underrättas af kyrkostämmans ordförande. Är den valde hindrad att åtaga sig uppdraget, bör han inom åtta dagar efter underrättelsens delfående sådant anmäla hos kyrkostämmans ordförande, som då förordnar om ny kyrkostämman för afsägelsens pröfning och, i händelse den godkännes, anställande af nytt val.

Öfver val till kyrkofullmäktige meddelar kyrkostämmans ordförande till kyrkofullmäktiges ordförande behörigt utdrag af det vid valförrättningen förda protokollet inom åtta dagar efter samma protokolls justering.

Den valde må kunna afsäga sig ifrågavarande uppdrag:

- a) om han visar sig icke vara inom församlingen kyrkoskrifven;
- b) om han är ämbets- eller tjänsteman och af sin befattning hindras att fullgöra uppdraget;
- c) om han uppnått sextio års ålder;
- d) om han tillförne i fyra år eller längre tjänstgjort såsom kyrkofullmäktig; eller
- e) om han eljest förmår visa hinder, som af kyrkostämman godkännes.

§ 7.

Kyrkofullmäktige välja årligen inom sig vid sitt första sammanträde under året med slutna sedlar ordförande och vice ordförande.

Underrättelse om dessa val skall af ordföranden meddelas ej mindre

stadens magistrat, Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet och stiftets domkapitel än äfven de särskilda territoriella församlingarnas kyrkoherdar, för att genom dessas försorg kungöras från predikstolarna i stadens kyrkor.

§ 8.

Kyrkofullmäktige sammanträda på ordförandens kallelse, då sådant för behandling af förekommande ärenden, jämlikt ofvannämnda förordning den 21 mars 1862 eller eljest, pröfvas nödigt, samt dessutom då Kungl. Maj:ts befallningshafvande, domkapitlet, visitationsförrättare, magistraten eller något af de särskilda församlingarnas kyrkoråd det äskar; börande kallelsen, som skall skriftligen utfärdas och genom någon af stadens tidningar kungöras samt senast dagen före sammanträdet delgifvas enhvar bland fullmäktige, upptaga ej mindre tid och ställe för sammanträdet än äfven alla de ärenden, som därvid skola förekomma till behandling och afgörande; och föres protokollet af person, som fullmäktige antagit till sekreterare.

§ 10.

Kyrkofullmäktig, som efter erhållen kallelse utan anmäldt, af fullmäktige godkändt förfall uteblifver från sammanträde, skall till den gemensamma kyrkokassan böta två kronor och dubbelt så mycket, om sammanträdet måste i anseende till de närvarandes fåtalighet inställas eller upplösas.

§ 12.

Kyrkofullmäktiges förhandlingar skola vara offentliga; dock kunna fullmäktige för någon särskild fråga besluta, att öfverläggning skall hållas inom lyckta dörrar.

Vid kyrkofullmäktiges sammanträden äger kyrkonämndens ordförande, äfven om han icke är kyrkofullmäktig, att vara tillstädes och i öfverläggningarna, men ej i besluten, deltaga.

§ 13.

Kyrkofullmäktige må ej ärende företaga eller däruti besluta, såvida ej minst två tredjedelar af ledamöternas hela antal äro tillstädes.

Är till följd af stadgandena i fjärde stycket af § 21 tillstädesvarande ledamot hindrad att deltaga i handläggning af visst ärende, må den omständigheten, att antalet af de öfriga tillstädesvarande icke uppgår till två tredjedelar af ledamöternas hela antal, ej utgöra hinder för ärendets företagande.

§ 19.

Kyrkofullmäktige välja till ledamöter i kyrkonämnden från enhvar

af de särskilda församlingarna en af ledamöterna i församlingens kyrkoråd. Ledamöterna i nämnden väljas för två kalenderår.

Vid samma tillfälle, då de ordinarie ledamöterna i kyrkonämnden väljas, utses för nästinstundande kalenderår dels en suppleant från hvarje församling bland dess vid kyrkostämman röstgäande medlemmar och dels bland kyrkonämndens ordinarie ledamöter en räkenskapsförare, som tillika är nämndens kassaförvaltare.

Afgår ledamot eller suppleant hos kyrkonämnden eller nämndens räkenskapsförare och kassaförvaltare under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, anställs fyllnadsval; och bör den sålunda valde tjänstgöra under den tid, som för den afgångne återstår.

Den till ledamot eller suppleant eller räkenskapsförare och kassaförvaltare i kyrkonämnden valde må kunna afsäga sig ifrågavarande uppdrag:

- a) om han visar sig icke vara kyrkoskrifven inom den församling, för hvilken han blifvit utsedd;
- b) om han är ämbets- eller tjänsteman och af sin befattning hindras att fullgöra uppdraget;
- c) om han uppnått sextio års ålder;
- d) om han tillförne i fyra år eller längre tjänstgjort såsom ledamot i kyrkonämnden; eller

e) om han eljest förmår visa hinder, som af kyrkofullmäktige godkännes.

Ledamot eller suppleant i kyrkonämnden kan ej den vara, som, jämlikt § 24 i kungl. förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd, ej kan vara ledamot af kyrkoråd.

§ 20.

Kyrkonämnden utser inom sig för hvarje år ordförande och vice ordförande samt antager därjämte sekreterare med tjänstgöringsskyldighet enligt af nämnden gifna bestämmelser.

Nämnden sammanträder på ordförandens kallelse, så ofta han finner det nödigt, eller då minst halfva antalet af dess ledamöter sådant för visst ärende skriftligen begära.

Ej må något ärende till afgörande företagas, därest icke mer än halfva antalet ledamöter, ordföranden inberäknad, är tillstädes.

Äro vid besluts fattande meningarna lika delade, gäller den mening, ordföranden biträder.

Ordförande, ledamot eller till tjänstgöring inkallad suppleant, som utan anmaldt, af kyrkonämnden godkändt förhinder uteblifver från sammanträde, skall till den gemensamma kyrkokassan böta två kronor och dubbelt

så mycket, om sammanträdet måste i anseende till de närvarandes fåtalighet inställas eller upplösas.

§ 21.

För medel, som kyrkonämnden haft under sin förvaltning, ansvara nämndens ledamöter gemensamt, dock att för den egentliga kassarörelsen räkenskapsföraren och kassaförvaltaren är ensam ansvarig. Ansvarigheten fortfar, till dess förvaltningen blifvit antingen af kyrkofullmäktige eller, om klander anställles, af vederbörande domstol godkänd, eller ock till dess natt och år efter räkenskapernas aflämnande förflutit, utan att klander i laga ordning blifvit anställdt.

Räkenskapsföraren åligger att hålla fullständig räkenskap öfver kyrkornas tillhörigheter samt den gemensamma kyrkokassans inkomster och utgifter. Räkenskaperna afslutas med kalenderår och granskas af de af kyrkofullmäktige valda revisorer, till hvilka de för detta ändamål skola aflämnas senast den 15 mars påföljande år.

Revisionsberättelsen skall senast den 15 april aflämnas till kyrkofullmäktiges ordförande, som öfver gjorda anmärkningar infordrar vederbörandes förklaringar, hvarefter kyrkofullmäktige besluta, huruvida anmärkning må förfalla eller laglig åtgärd vidtagas.

Den, hvilken såsom ledamot eller suppleant i kyrkonämnden eller eljest är redovisningsskyldig till den kyrkliga kommunen, må icke väljas till revisor af förvaltning, för hvilken han har att redovisa, ej heller såsom kyrkofullmäktig deltaga i val af revisorer af sådan förvaltning eller i beslut i anledning af revisorerernas granskning af sagda förvaltning.

Denna lag träder i kraft vid början af kalenderåret näst efter det, under hvilket enligt Konungens beslut den genom nådiga brefvet den 5 maj 1882 för Göteborg fastställda församlingsindelningen upphört att gälla, dock att i §§ 4 och 19 af denna lag omförmälda val må äga rum under kalenderåret näst före det, då lagen i öfrigt träder i kraft, skolande vid de val, som sålunda med tillämpning af denna lag första gången förättas, iakttagas, att i hvarje församling tre kyrkofullmäktige väljas för två år och två för fyra år, samt att halfva antalet af ledamöterna i kyrkonämnden eller, därest detta ej är jämnt, det antal, som närmast understiger hälften, väljes för en tid af allenast ett år; och skola de personer, hvilka vid tiden för lagens trädande i kraft äro ledamöter eller suppleanter

i kyrkonämnden, då frånträda erhållit uppdrag, äfven om de valts för längre tidsperiod.

Förevarande proposition är hufvudsakligen föranledd af väckt fråga om förändrad indelning af de territoriella församlingarna i Göteborg i syfte att öka dessa församlingars antal. Såväl prästlönerregleringskommittén som kyrkofullmäktige i Göteborg hafva framställt förslag härom; och afser de sistnämndes förslag ökande af de territoriella församlingarnas antal från sex till nio.

Ökning af antalet församlingar i Göteborg nödvändiggör emellertid ändring af vissa bestämmelser i gällande förordning angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882, och kyrkofullmäktige hafva ansett jämväl åtskilliga andra bestämmelser i förordningen af olika anledningar, som delvis ej äga samband med den ifrågasatta förändrade församlingsindelningen, böra ändras. Med anledning häraf har utarbetats förslag till helt ny förordning i ämnet, hvilket förslag kyrkofullmäktige vid sammanträde den 14 december 1903 gillat och bifallit med allenast viss mindre ändring.

Härefter hafva kyrkofullmäktige i underdånig framställning anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes förordna, att till framtida efterrättelse skulle gälla förändrad förordning om kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg enligt det sålunda gillade förslaget.

Sedan domkapitlet i Göteborg samt Konungens befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län yttrat sig i ärendet samt kyrkofullmäktige med anledning af därvid gjord anmärkning ifrågasatt viss ändring af förslaget, har kammarkollegium uti infordradt utlåtande förklarat sig icke hafva funnit anledning till någon anmärkning mot den slutligen föreslagna förordningen.

Det Kungl. Maj:ts pröfning underställda författningsförslaget har där-
efter undergått omarbetning inom ecklesiastikdepartementet. Därvid hafva de nya eller förändrade föreskrifter, detta förslag innehöll, ansetts lämpliga och tidsenliga. Då emellertid dessa föreskrifter icke påkallade ändring i mer än omkring hälften af gällande förordnings tjugusex paragrafer, ansågs det ej erforderligt att utfärda en helt ny författning i ämnet. I fråga om den föreslagna lydelsen af de paragrafer, som skulle ändras, hafva en del jämkningar vidtagits, hvarjämte i en särskild bestämmelse införts, jämte stadgande om tiden för lagens trädande i kraft, de särskilda föreskrifter, angående val af kyrkofullmäktige och ledamöter i kyrkonämnden, hvilka ansetts erforderliga för tillämpning första gången af de förändrade bestämmelserna.

Mot det i propositionen innefattade lagförslaget har utskottet icke funnit något att erinra; och hemställer utskottet,
att förevarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 30 mars 1906.

På lagutskottets vägnar:

C. A. SJÖCRONA.
